

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 27. februar 2014
Kontor: Færdselskontoret
Sagsbeh: Sidsel Kathrine Møller
Sagsnr.: 2013-0030-1820
Dok.: 994756

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 258 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 4. december 2013. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Kim Christiansen (DF).

Karen Hækkerup

/

Christian Hesthaven

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 258 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes kommentere artiklen "Lov om fartskrivere giver bøvl for SMV'er", bragt på Håndværksrådets hjemmeside den 24. oktober 2013, og i sin besvarelse redegøre for behovet og muligheden for en undtagelse efter tysk model, som nævnes i artiklen. <http://hvr.dk/nyt-presse/nyheder/for-smv%E2%80%99er/lov-om-fartskrivere-giver-b%C3%B8vl-for-smv%E2%80%99er-.aspx?Action=1&M=NewsV2&PID=17262>”

Svar:

1. Der er i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 561/2006/EF af 15. marts 2006 om harmonisering af visse sociale bestemmelser inden for vejtransport og om ændring af Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85 og (EF) nr. 2135/98 samt ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85 (køre- og hviletidsforordningen) fastsat nærmere regler og køretider, pauser og hviletid for førere, der udfører godstransport og passagerbefordring ad vej. I Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85 af 20. december 1985 om kontrolapparatet inden for vejtransport (kontrolapparatforordningen) er der fastsat regler om brug af kontrolapparater i køretøjer, som er registreret i en medlemsstat, og som anvendes til transport omfattet af køre- og hviletidsforordningen.

Det fremgår af køre- og hviletidsforordningens artikel 2, at køre- og hviletidsforordningen som udgangspunkt gælder for godstransport med et køretøj, hvis største tilladte totalvægt inklusive påhængsvogn eller sættevogn overstiger 3,5 ton, og for personbefordring med et køretøj, der er konstrueret eller permanent indrettet til at befordre mere end ni personer, inklusive føreren, og er beregnet til dette formål.

2. Køre- og hviletidsforordningen finder dog ikke anvendelse på vejtransport med en række nærmere angivne køretøjer, jf. artikel 3, som har følgende ordlyd:

”Artikel 3

Denne forordning gælder ikke for vejtransport med:

- a) køretøjer, der benyttes til rutekørsel med personer, såfremt rutens længde ikke overstiger 50 km
- b) køretøjer, hvis højeste tilladte hastighed ikke overstiger 40 km i timen
- c) køretøjer, der ejes eller lejes uden fører af de væbnede styrker, civilforsvaret, brandvæsenet og ordensmagten, såfremt transporten sker som led i disse tjenesters funktioner og er under deres kontrol

- d) køretøjer, herunder køretøjer, der anvendes til ikke-kommerciel transport af nødhjælp, i katastrofetilfælde eller under redningsoperationer
- e) specialkøretøjer, der anvendes til lægelige opgaver
- f) specialkøretøjer til vejhjælp inden for en radius af 100 km fra deres hjemsted
- g) køretøjer, der prøvekøres på veje med henblik på teknisk udvikling, reparation eller vedligeholdelse, og nye eller ombyggede køretøjer, som endnu ikke er taget i brug
- h) køretøjer eller en kombination af køretøjer med en største tilladt totalvægt på ikke over 7,5 tons, der benyttes til ikke-erhvervsmæssig varetransport
- i) erhvervskøretøjer, der har veteranbilstatus i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor der køres i dem, og som anvendes til ikke-erhvervsmæssig personbefordring eller godstransport.”

Desuden indeholder køre- og hviletidsforordningens artikel 13 en hjemmel til, at medlemsstaterne under nærmere betingelser kan tillade, at transport, der udføres ved hjælp af de i bestemmelsen opregnede køretøjer, kan undtages fra forordningens artikel 5-9, som indeholder nærmere regler om bl.a. køretid, hviletid og pauser. Artikel 13 har følgende ordlyd:

”Artikel 13

1. For så vidt som det er foreneligt med de i artikel 1 fastsatte mål, kan enhver medlemsstat på sit eget område eller på en anden medlemsstats område, såfremt denne anden medlemsstat er indforstået hermed, tillade, at transport, der udføres ved hjælp af følgende køretøjer, undtages fra bestemmelserne i artikel 5-9 og gøre sådanne undtagelser afhængige af individuelle betingelser:
- a) køretøjer, som offentlige myndigheder ejer eller lejer uden fører for at udføre vejtransporttjenester, som ikke konkurrerer med tjenester, der udføres af private transportvirksomheder
 - b) køretøjer, som landbrugs-, gartneri-, skovbrugs-, opdræts- og fiskerivirksomheder anvender eller lejer uden fører til som led i deres egen erhvervsmæssige virksomhed at udføre godstransport inden for en radius af 100 km fra virksomhedens hjemsted
 - c) landbrugs- og skovbrugstrækkere, der benyttes til landbrugs- og skovbrugsaktiviteter, inden for en radius af 100 km fra hjemstedet for den virksomhed, som ejer, lejer eller leaser køretøjet
 - d) køretøjer eller en kombination af køretøjer med en største tilladt totalvægt på ikke over 7,5 ton, som benyttes
 - af befordringspligtige virksomheder, jf. definitionen i artikel 2, nr. 13), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/67/EF af 15. december 1997 om fælles regler for udvikling af Fællesskabets indre marked for posttjenester og forbedring af disse tjenesters kvalitet, til at omdele for-

sendelser som led i befordringspligten, eller som anvendes

- til transport af materiel, udstyr eller maskiner, som føreren benytter under udøvelsen af sit erhverv.

Disse køretøjer må kun benyttes inden for en radius af 50 kilometer fra virksomhedens hjemsted og på den betingelse, at kørslen af køretøjerne ikke er førerens hovedaktivitet.

- e) køretøjer, der udelukkende anvendes på øer med et areal på højst 2300 km², som ikke er forbundet med resten af landet med en bro, et vadested eller en tunnel med adgang for motorkøretøjer
- f) køretøjer, som anvendes til godstransport inden for en radius af 50 km fra virksomhedens hjemsted og fremdrives ved hjælp af naturgas eller flydende gas eller elektricitet, og hvis største tilladte totalvægt inklusive en påhængsvogn eller sættevogn ikke overstiger 7,5 tons
- g) køretøjer, der anvendes til køreundervisning og køreprøve med henblik på erhvervelse af et kørekort eller et kvalifikationsbevis, forudsat at de ikke anvendes til erhvervsmæssig godstransport eller personbefordring
- h) køretøjer, der benyttes i forbindelse med kloakering, beskyttelse mod oversvømmelse, vedligeholdelse af vand-, gas- og elforsyning, vedligeholdelse og kontrol af veje, husstandsindsamling af husholdningsaffald og bortskaffelse heraf, telegraf- og telefонтjenester, radio- og fjernsynstransmission samt pejling af radio- eller tv-sendere eller -modtagere
- i) køretøjer med mellem 10 og 17 siddepladser, der udelukkende benyttes til ikke-erhvervsmæssig personbefordring
- j) specialkøretøjer, der benyttes til transport af cirkus- og tivoliudstyr
- k) specialindrettede mobile projektkøretøjer, hvis hovedformål er anvendelse som undervisningslokale, når de holder stille
- l) køretøjer, der anvendes til indsamling af mælk fra gårde og transport tilbage til gårde af mælkebeholdere eller mælkeprodukter til foderbrug
- m) specialkøretøjer, der transporterer penge og/eller værdigenstande
- n) køretøjer, der anvendes til transport af slagteaffald eller dyrekroppe, som ikke er bestemt til konsum
- o) køretøjer, der udelukkende anvendes på veje inden for trafikknudepunkter som f.eks. havne, intermodale havne og jernbaneterminaler
- p) køretøjer, der anvendes til transport af levende dyr fra gårde til lokale markeder og omvendt eller fra markeder til lokale slagterier inden for en radius på op til 50 km.

2. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om de undtagelser, de har givet tilladelse til i henhold til stk. 1, og Kommissionen underretter de øvrige medlemsstater herom.

3. Under forudsætning af, at forordningens formål, jf. artikel 1, ikke skades, og at der ydes tilstrækkelig beskyttelse for førerne, kan en medlemsstat med Kommissionens godkendelse på sit

eget område tillade mindre undtagelser fra denne forordning for køretøjer, der anvendes inden for på forhånd afgrænsede områder med en befolkningstæthed på mindre end fem indbyggere pr. kvadratkilometer, i følgende tilfælde:

- for indenlandsk rutekørsel med personer, når rutens køreplan bekræftes af myndighederne (idet alene undtagelser vedrørende pauser kan tillades), og
- for indenlandske vejtransporttjenester for egen regning eller mod vederlag, der ikke påvirker det indre marked, og som er nødvendige for at fastholde bestemte erhvervsgræne i det pågældende område, når bestemmelserne om undtagelser fra denne forordning fastsætter en begrænsende radius på op til 100 km.

Vejtransport, der er omfattet af denne undtagelse, må kun omfatte en tur til et område med en befolkningstæthed på fem indbyggere eller mere pr. kvadratkilometer med det formål at begynde eller ende kørslen dér. Sådanne foranstaltninger skal være af en rimelig art og et rimeligt omfang i forhold til formålet.”

Samtlige undtagelser indeholdt i forordningens artikel 13, stk. 1, er indført i dansk ret, jf. § 2 i bekendtgørelse nr. 328 af 28. marts 2007 om køre- og hviletidsbestemmelserne i vejtransport (køre- og hviletidsbekendtgørelsen).

3. Som det fremgår ovenfor, følger det af køre- og hviletidsforordningens artikel 13, stk. 1, litra d, 2. led, at køretøjer eller en kombination af køretøjer med en største tilladt totalvægt på ikke over 7,5 ton, som benyttes til transport af materiel, udstyr eller maskiner, som føreren benytter under udøvelsen af sit erhverv, kan undtages, så længe disse køretøjer kun benyttes inden for en radius af 50 kilometer fra virksomhedens hjemsted og på den betingelse, at kørslen ikke er førerens hovedaktivitet. Denne bestemmelse, som ofte omtales ”håndværkerreglen”, er indført i dansk ret i køre- og hviletidsbekendtgørelsens § 2, litra d, 2. led.

4. Kommissionen fremsatte i 2011 et forordningsforslag om ændring af kontrolapparatforordningen og køre- og hviletidsforordningen (KOM (2011) 451). Forordningen er blevet underskrevet den 6. februar 2014 og træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i EU-Tidende, hvilket ifølge Rådssekretariatet forventes at ske én af de nærmeste dage.

Den nye køre- og hviletidsforordning vil ikke finde anvendelse på vejtransport med køretøjer eller kombinationer af køretøjer med en største tilladt totalvægt på ikke over 7,5 tons, der benyttes til transport af materiel, udstyr eller maskiner, som føreren benytter til udøvelsen af sit erhverv, og som kun benyttes inden for en radius af 100 km fra virksomhedens hjem-

sted (i dag 50 km), og kun på den betingelse, at kørslen af køretøjet ikke er førerens hovedaktivitet. Denne udvidelse af ”håndværkerreglen” vil finde anvendelse med virkning ét år fra forordningens ikrafttræden.

5. For så vidt angår de tyske regler, der omtales i den i spørgsmålet omtalte artikel, har Justitsministeriet anmodet Udenrigsministeriet om at indhente nærmere oplysninger om de gældende tyske regler fra den relevante myndighed i Tyskland.

På baggrund af en udtalelse fra Den danske ambassade i Berlin, som har været i kontakt med det tyske Forbundstransportministerium, kan Justitsministeriet om den tyske ordning oplyse følgende:

Også i Tyskland er visse køretøjer undtaget fra køre- og hviletidsforordningen efter artikel 13, jf. de tyske regler om ”kørepersonale” (*Fahrpersonalverordnung*).

De undtagne køretøjer omfatter bl.a. køretøjer eller køretøjskombinationer med en maksimal tilladt vægt på 7,5 tons, der anvendes i en omkreds af 50 km fra virksomhedens placering, såfremt kørslen ikke er chaufførens hovedbeskæftigelse. Det drejer sig bl.a. om køretøjer til transport af materialer, udstyr eller maskiner, som chaufføren har brug for til sit professionelle virke, herunder f.eks. køretøjer, der anvendes som salgsvogn på offentlige markeder eller bruges til mobilt salg med de respektive udstyrsformer, som tjener disse formål. Det tyske Forbundstransportministerium har i den forbindelse oplyst, at denne regel i Tyskland benævnes ”håndværkerreglen”.

Det tyske Forbundstransportministerium har endvidere oplyst, at det ved anvendelsen af denne undtagelse er afgørende, at kørslen ikke er chaufførens hovedbeskæftigelse. ”Materiale” og ”udstyr” kan omfatte værktøj, arbejdsmateriale, reservedele, byggemateriale, indkøbsmateriale, råstoffer, apparater eller øvrigt tilbehør. Herudover er også transport af varer og apparater, der fremstilles eller repareres i en håndværksvirksomhed, herunder transport inden for rammerne af en fremstillingsproces, omfattet. I den sammenhæng er det afgørende, om materialet bliver be- eller forarbejdet eller anvendes til udøvelsen af et virke, som chaufføren varetager.

Det tyske Forbundstransportministerium har herudover oplyst, at regler om godstransport desuden findes i den tyske lov om godstransport (*Güterkraftverkehrsgesetz*). Godstransportloven regulerer bl.a. såkaldt ”koncern-intern transport” (*Werkverkehr*), hvorved der efter det oplyste forstås

godstransport, som udføres i sammenhæng med virksomheders egne formål, hvis det befordrede gods er virksomhedens ejendom og er blevet solgt, købt, lejet, udlejet, fremstillet, produceret, udvundet, bearbejdet eller istandsat af virksomheden. Køretøjer, som anvendes til transport af den nævnte karakter, skal føres af virksomhedens personale eller personale, som er blevet stillet til rådighed for virksomheden inden for rammerne af en kontraktlig forpligtelse. Transporten må kun være en hjælpeaktivitet inden for rammerne af virksomhedens samlede aktivitet. Virksomheden skal inden påbegyndelse af den første transport af denne karakter have tilmeldt sig ved "Styrelsen for godstransport" (*Bundesamt für Güterverkehr*). Der er i forbindelse med koncern-intern transport ikke forsikringspligt, som det er tilfældet ved erhvervsmæssig godstransport. Reglerne om koncern-intern transport stammer fra 1930'erne. Det er oplyst, at reglerne i køre- og hviletidsforordningen ligeledes finder anvendelse på denne type transporter.

Det tyske Forbundstransportministerium har endelig oplyst, at den såkaldte håndværkerregel, som har hjemmel i forordningen, jf. ovenfor under pkt. 2-3, omfatter f.eks. en tagdækker, som benytter sin lastbil med henblik på at transportere tagsten til en byggeplads (f.eks. 20 km fra sit firma) og efterfølgende starter med at arbejde. Et eksempel på koncern-intern transport kan efter det oplyste være en transport med en virksomheds egen lastbil, som virksomheden (f.eks. en fabrik) udfører, når et produkt transporteres fra et virksomhedssæde til et andet med henblik på videre forarbejdelse. Det er ikke oplyst, at der skulle gælde nærmere regler om, hvor langt produktet må transporteres.

6. Formålet med køre- og hviletidsreglerne er dels at forbedre de sociale betingelser for chauffører, som er omfattet af reglerne, dels at forbedre færdselssikkerheden ved at indføre klare fælles regler for køretid, pauser og hviletid for førere, der udfører vejtransport. Køre- og hviletidsforordningen sigter også mod at fremme bedre kontrol og retshåndhævelse i medlemsstaterne og bedre arbejdspraksis i vejtransporterhvervet.

Justitsministeriet finder den netop vedtagne udvidelse af anvendelsesområdet for den såkaldte "håndværkerundtagelse" i køre- og hviletidsforordningen (forhøjelse af kilometergrænsen fra 50 til 100 km) hensigtsmæssig. Ændringen vil indebære en vis øget fleksibilitet og en mindsning af de administrative byrder for visse typer af transport af materiel, udstyr eller maskiner, som føreren benytter til udøvelse af sit erhverv.

Der er efter Justitsministeriets opfattelse ikke inden for den gældende køre- og hviletidsforordning herudover hjemmel til at udvide anvendelsesområdet for de eksisterende undtagelser til reglerne om køre- og hviletid.